

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Ziemi Siedmiogrodzkiej. —

Podług dziennika *Erdelyi Hirado* posiedzenia stanów wielkiego Księstwa Siedmiogrodzkiego, zgromadzonych w Klauzenburgu, przerwane od czasu pierwszego posiedzenia w dniu 28. maja pod przewodnictwem prezydium królewskiego podskarbiego hr. Adama Nemes, rozpoczęły się znowu w skutek najwyższego zalecenia w dniu 19. czerwca pod wspomnionem prezydium, i w tym dniu został sejm uroczystie otworzony. Jego Królewiczowska Mość, dostojny Arcyksiążę Ferdynand d'Este, jako królewski pełnomocny komisarz, miał mowę, sejm zagajającą, w języku łacińskim, którą zgromadzenie z radością przyjęło, a na którą gubernator, baron Joziska, odpowiedział.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka.

Doniesienia z Nowego Yorku dochodzą do dnia 15. maja, a zatem tylko trzy dni dalej, niżeli ostatnie wiadomości. Spór względem stosunków banku nie jest rozstrzygniony, lecz znowu się powiększył. Izba reprezentantów, na mocy wyraźnego przepisu w liście swobody bankowi danym, podług którego każde z ciał prawodawczych może żądać zawsze przełożenia sobie książek banku, mianowała wydział do rozpoznania stosunków banku narodowego i posłała go do Filadelfii. Atoli dyrektorowie banku nie chcieli się poddać tej rewizji. Komisysja, nie nie wskórawszy, powróciła do Washingtonu. Izba reprezentantów będzie musiała użyć nowych środków w zmuszających przeciwko bankowi. Kongresowi zrobiono propozycyja, aby odroczył posiedzenia swoje w dniu 14. czerwca, skoro bieżące sprawy będą załatwione.

Wiadomości z Buenos-Ayres z d. 9. marca donoszą:

W d. 20. stycznia odprawiła izba reprezentantów tej prowincyi, na żądanie ministra spraw zewnętrznych, tajemne posiedzenie, w którym, jak się dowiedziano, zdany był raport z planu rządów europejskich z Anglii nadesłanego, aby rzeczywospolite południowo-amery-

kańskie zaopatrzyć w monarchów; podług wieści miała się odbyć w tej mierze konferencyja w Paryżu między posłami owych rządów a kilka ajentami południowo-amerykańskimi, i z p. Rivadavia. Tutejszy *Moniteur* z dnia 7 z. m. ogłosił kilka dokumentów, objaśniających dokładniej ów projekt. Pierwszy jestto nota p. Moreno, posła w Londynie argentyńskiej rzeczywospolitej, z d. 6. listopada r. z., do tutejszego ministra spraw zewnętrznych. P. Moreno donosi, że chytry wybieg gabinetu madryckiego pod Ferdynandem miał na celu uprzątnienie zawad w następstwie tronu Izabelli w Hiszpanii, chcąc w Ameryce południowej utworzyć królestwo dla Don Carlosa, które składać się miało z byłego wice-królestwa La Plata wraz z wyższem i niższem Peru i Chili; plan ten miał być pokryty uznaniem niepodległości tych krajów. Ze śmiercią Ferdynanda, mówi p. Moreno, zwała się w prawdzie ta napowietrzna budowa, wszelako plan ten mógłby się jeszcze zdawać stronnikom królowej, gdyby na półwyspie zwyciężyła, podobny do wykonania, aby przezte pretendenta usunąć. Drugi dokument załączony przez p. Moreno, jest odpis raportu amerykańskiego posła w Paryżu do jego rządu. Podług tego gabinet hiszpański zalecił swoim ajentom w Paryżu, umówić się z będącymi tamże południowo-amerykańskimi ajentami (ajentami prowincyi odszczepionych) dla zasiągnięcia ich zdania względem konferencyi, która się miała odprawić między nimi a komisarzami hiszpańskimi na granicy francuzkiej, i ostatni mieli mieć udzielonie sobie wszelkie prawo do koncesyi. W skutek tego kazał ajent hiszpański prosić przez pana Rivadavia posła z Chili, pana La Barra, jedynego dyplomata, znajdującego się pod ów czas w Paryżu, aby się z nim widział; atoli otrzymał odpowiedź, że państwom południowo-amerykańskim nie chodzi bardzo o uznanie ich niepodległości ze strony Hiszpanii, raczej Hiszpanija na témby zyskała, albowiem mogłaby prowadzić znaczny handel z temi rzeczami pospolitemi; w każdym atoli razie powinna Hiszpanija, jeżeli sobie szczerze życzy, formalnie i stanowczo wnieść w układy z południo-

wo-amerykańskimi państwami, powinna udać się do nich bezpośrednio. Raport ten, bardzo obszerny mówi o różnych przedmiotach. Trzeci dokument jest list ministra spraw zewnętrznych, pana Thomas Guido, z d. 10. stycznia b. r. do pana Moreno w Londynie. Rząd buenos-ayerski, wyraża tenże, jest mocno zadowolony widząc jednakowy sposób myślenia rządów amerykańskich, iż dla uznania ich niepodległości nie potrzeba nic Hispanii przyrzekać.

W d. 4. marca przybył do Buenos-Ayres p. Arriola, jako komisarz rządu w Corrientes, aby dla odparcia napadu Paragujczyków na Corrientes otrzymać dowódcę dla tamiecznych wojsk, a właściwie życzone sobie mieć generała Mencilla.

Portugalija.

Podług wiadomości z Indyj wschodnich została Dona Maryja w portugalickiej osadzie Goa jako królowa ogłoszona, poczem wielkorządcza z Damaun, Don Juliao, ogłosił się natychmiast w imieniu Dom Miguela wicekrólem wszystkich Indyjów i powstańcom w Goa wojnę wypowiedział.

Wydana przed kilką dniami amnestya wznieciła wiele niechęci; nie tylko w stolicy, ale nawet na prowincyi żąda wielu głowy Dom Miguela i jego ministrów, i, jak za zwyczaj, ludzie, którzy prawie przez lat 6 tyraniją jego bez szemrania znosili, a niemieli odwagi ująć przeciw niemu za broń, gdy sztandar wolności został zatknięty, teraz, gdy bitwa wygrana, czynią najzuchwalsze poruszenia. Dom Pedra nie łatwe jest położenie; musi on rozwinąć wielką determinacyję, aby zmusić burzliwych do szanowania praw, lub amnestya mało będzie miała wartości; albowiem większa część tych, którzy się zowią konstytucjonistami, niczem nie oddycha, jak tylko zemstą. W wielu okolicach miasta był już w robocie pułat; w Santarem, Punhete i Torresnovas padło wielu onegoż ofiarą.

Hiszpanija.

Wiadomości z Bajonny z d. 21. czerwca donoszą: Ostatniej soboty uderzył Espartero na karlistów, dowodzonych przez Zabaleę, pod Durango i zupełnie ich pobił. Nawet Quesada i Lorenzo ruszyli przeciw Zumala-Carreguy i już się z nim spotkali. Najnowsze doniesienia mówią, że Lorenzo odniósł zwycięstwo.

W Biskaj zaszła d. 14. czerwca potyczka między wojskiem Simona de la Torre a chrystonosami. Raport Simona de la Torre do naczelnego wodza wojska karlistów, Tomasza Zu-

mala-Carreguy, wyraża: »Mam zaszczyt donieść jwpanu, że w 1500 ludzi pobitem zupełnie 3000 nieprzyjaciół, stojących pod Areytio między Huerma i Durango. Wojska moje czyniły obroty z największą dokładnością; aż do tego dnia nie umiałem należycie cenić waleczności Biskajczyków. Pierwszy batalijon, pod rozkazami swojego godnego pułkownika Verasteguy, uderzył dzielnie bagnetem. Strata nieprzyjaciela wynosi przynajmniej 400 ludzi, nasza zaś 50 ludzi, po większej części z pierwszego batalijonu. Gdyby wojsko biskajskie miało takiego dowódcę, jak wojsko Nawarry, mogłoby mu się pewnie równać; ale niestety tak nie jest. W głównej kwaterze Voidea dnia 16go czerwca. (Podp.) Simon de la Torre.«

Indicateur de Bordeaux donosi od granicy hiszpańskiej z d. 21. czerwca. W d. 16. b. m. zaszła pod Erice, dwie leguas od Pampeluny, bardzo zacięta bitwa między wojskiem królowej, liczącem 5000 ludzi, pod dowództwem generałów Lorenzo i Linares, a szczęściem batalijonami powstańców biskajskich i Alawy. Po zaciętej bitwie musieli oni opuścić pobojowisko, okrywazy je zabitymi i umierającymi. Zniesiono zupełnie dwa pułki karlistów. Generał Quesada powrócił po tej bitwie do Pampeluny, przednia straż wojska generała Rodil, idącego do prowincyj zbuntowanych, przybyła do Madrytu.

Prywatna korespondencyja z Madrytu z d. 7. czerwca, umieszczona w piśmiech francuzkich, wyraża między innemi: »Zapewniają, że poddanie się Emvory kosztowało 8 milionów realów; jeżeli dodamy do tego 4 miliony, które zapłacono za oddanie Almeidy, wypadnie 12 milionów, wydanych na ukończenie wojny w Portugalii, która kraj włóczącymi się napelnia żołnierzami.«

Wielka Brytania i Irlandyja.

Gazeta nadworna z dnia 19. i 20. czerwca zawiera urzędowe mianowanie sir R. Cutlar Fergussona jenerałnym adwokatem, sir A. Leith Hay pisarzem artyleryi, jakoteż pp. Geo Ponsouby, Rob Graham i Geo Stevens komisarzami izby skarbowej. P. Rob. Grant jest ostatecznie mianowany gubernatorem w Bombaj, ajmarg. Conyngham jenerałnym pocztmistrzem.

Don Carlos znajdował się jeszcze ze swoją rodziną i orszakami w d. 24. czerwca w Portsmouth. Przez wdzięczność za obejście się z nim na okręcie »Donegal« wynurzył życzenie rozdania 500 f. s. między ludzi okrętowych, lecz odmówiono mu to bardzo grzecznie, iżby się to sprzeciwiało porządkowi. Względem

rozmowy, jaką poseł hiszpański hrabia Miraflores i angielski podsekretarz stanu pan Backhouse mieli z infantem, tyle powiadają, iż mu uczyniono najświetniejsze propozycje, na przypadek, gdyby się zrzekł praw do tronu hiszpańskiego, lecz na to zupełnie nie przystał.

Podług *Morning Chronicle* skutki niedawnej rozmowy członków wydziału właścicieli bonów kortezów a posłem hiszpańskim były te, aby projekt pierwszego posłać do Madrytu, iżby go rząd rozpoznał, a mające się zebrać kortezy formalnie zawyrokowały, poczem rząd sumiennie chce działać. Oto jest propozycja wydziału właścicieli bonów, jak była na piśmie podana: 50 f. s. powinny miasta 100 f. s. bonów kortezów czynić 6 procentu, lecz dopiero 1840 r. mają być zapłacone. Pierwsza półroczna dywidenda przypadnie do zapłacenia 1. listopada 1840. Pozostałe procenta powinny być zamienione według téj samej zasady — 26 funtów szterlingów 5 szyl. za każde 52 f. sz. 10 szyl. — na 6 procentowe papiéry (*stock*), a procenta powinny być płacone w sposób następujący: 1 procent na końcu pierwszych lat pięciu; 2 procenta przy końcu pierwszych lat sześciu; 3 procenta na końcu pierwszych lat siedmiu i t. d.

Okręt z banderą *contre-admirala* Sir W. H. Gage, Hastings o 74 działach, odpłynął d. 22. czerwca z Portsmouth do Lizbony, dla zmieniienia okrętu Azyja o 84 działach, pod *contre-admiralem* W. Parker, a okręt *Revenge* o 78 działach odpłynął na morze Śródziemne dla połączenia się z tamtęjszą eskadrą angielską; na pokładzie ostatniego okrętu znajduje się Lady Howard de Walden i jej ojciec, książę Portland, którzy udają się do Lizbony.

Dz. *Albion* udziela z gazety bombajskiej listu, podług którego wygnany władca w Cabul, Szach Szudzach, czyni wielkie postępy i pobili Emira Sind, który wspiera jego nieprzyjaciół.

Times i inne pisma wyrażyły się ostro, iż rząd angielski dozwolił jenerałowi Moreno, znajdującemu się w orszaku Don Carlosa, wysiąść na ziemię angielską, i nie pociągnął go do odpowiedzialności, chociaż on kazał jenerala Torrijos i jego towarzyszy wraz z Anglikiem p. Boyd rozstrzelać, nie poddawszy go wprzód śledztwu sądowemu. *Globe* dodaje: Chociaż zgadzamy się z każdym słowem dz. *Times* względem Morena, wszelako nie widzimy, podług jakiego prawnego postępowania mógłby jenerał Moreno być pociągnięty w Anglii do odpowiedzialności za czynności, które pełnił jako hiszpański wilkorządca pod bezpośrednią

powagą swojego prawnego monarchy, zmarłego króla Hiszpanii.

Francyja.

Moniteur z dnia 25. czerwca ogłasza traktat przyjaźni, handlu i żeglugi, zawarty między Francyją a Rzeczpospolitą Weneznelli, której niepodległość jest uznana. Główny warunek onegoż jest ten, że dyplomatyczni ajenci i obywatele każdego stanu, okręty i towary obu państw, powinni tak w jednym, jak w drugim kraju używać wszelkiej wolności i przywilejów, jakie tylko sprzyjażnionym narodom bywają dozwolone. Traktat ten podpisali Mahulin i Gallegos.

Podług *Journal des Debats* jest już wiadomych 226 wyborów na deputowanych. Podczas tych wyborów nie utrzymało się 40 członków opozycyi, między innymi pp. Daunou, Charpentier, Taillandier, Voyer d'Argenson, Salverte, Las Cases, ojciec, Ludre, Tardieu, Nicod, Briquerville, Grea, jenerał Bertrand, Duris-Dufresne, Berard, Conlmann, Audry de Puyraveau, Chardel, Corcelles i Thiard. Obrani zostali z opozycyi między innymi Odillon Barrot z Chauny, legitymiści Beryer, i de la Boulie w Marsylii, Leprost w Lannion, jenerał Subervic, Grammont, Genoux, Bacot, Genot, de Lamartine, Ballot, Cormenin, Lafitte, Larabit, Mauguin, Arago. Zdaje się, że w Lugdunie połączyli się legitymiści z opozycją; donoszą, że pan Lafitte został przez to połączenie się w tamecznym wybodzie wyborowym wybrany. P. Dupont de l'Eure oświadczył, że nie przyjmie wyboru, który na niego padł w Brienne, jeżeli jenerał Bugeaud zostanie na nowo obrany.

W dniu 25. czerwca wiadome były już w stolicy 442 wybory; nie dostawało jeszcze mianowań z 17. departamentów.

Pan Lamartine został w swoim rodzinném mieście Macon uroczystie przyjęty. Na muzyce, dla tego poety w nocy danój, znajdowały się najznamiensze kobiety i mężczyźni z miasta.

List z Paryża z d. 25. czerwca donosi między innymi:

Im więcej ogłaszają wybory, tém bardziej przekonujemy się, że następna izba będzie prawie całkiem obrazem przeszłej. Jeżeli opozycja utraci trzecią część swoich członków, zawsze jeszcze będzie dosyć silna do utworzenia imponującej mniejszości. Wszyscy są nie ukontentowani z podań, jakie *Moniteur* o różnych kandydatach udziela. Pokazuje się bowiem, że p. Lafitte był na wielu miejscach przez koalicyją wybrany, żeby zaś to samo zaśzło i w Rouen, zaprzeczają, chociaż legity-

miści nie są tam całkiem słabi. *Messenger*, który względem wyboru w Rouen udziela wiadomości, z której inne dzienniki tylko wyjątki dają, zapewnia, że po odezwie p. Lafitte rozszło się zgromadzenie przy odgłosie: »Niech żyje król! niech żyje wolność! niech żyje Lafitte!« *Courier* i inne dzienniki wypuściły: »Niech żyje król!« przez co rzecz nabywa fałszywej barwy. W Rouen mało jest republikanów. Dotąd wybrano trzech kandydatów, których pewnie nazwać można republikanami. Cormenin na wielu miejscach przez koalicję, Chapuis Montville podobnie, a Junyen przez wpływ miejscowy; z pół-republikanów nie utrzymało się wielu znacznych mężów, wszelako inni, jak Dupont de l'Eure i t. d. zostali na nowo wybrani. Legitymistów będzie do 15; ponieważ Berryer jest na kilku miejscach obrany, więc po otworzeniu posiedzeń można będzie jeszcze kilka miejscami rozrządzić. P. Berryer przypomniał przed wyborami swoje dawne oświadczenie, że się nie spodziewa pomocy ani od obcych mocarstw ani od powstania.

Podczas wystawy satuk przemysłu w Paryżu pokazywano także chleb z kartofli. Król rozpoznawał go z uwagą, a dowiedziawszy się, że funt kosztuje tylko jeden *sous*, wezwał wynalazcę, aby postępował w swoim zawodzie, albowiem chleb ten jest dobry dla trzód, a nawet bardzo jest pożyteczny i zastępuje chleb ze zboża. Od czasu otworzenia tej wystawy porozdawano 300 funtów tego chleba pomiędzy blisko 5000 osób, które uznały pożytek z tego odkrycia.

Szwajcaryja.

Gazeta Powszechna Szwajcarska donosi pod d. 24. czerwca:

Posłowie obcych sprzymierzonych mocarstw przybyli ostatniego piątku do wysokiego prezydium związku, i podali notę od Austrii, notę od Bawaryi, jedną od Württembergu a jedną od Baden. Co tym posłom na posłuchaniu w prezydium związku powiedziano nie jest nam wiadomo. Dniem później dowiedziano się w radzie rządowej o treści noty, i gdy burmistrz Hess wynurzył ostro swoje zdanie w ogólności i szczególności przeciw wnioskowi: aby natychmiast i nie w najlepszej myśli odpowiedzieć, całą rzecz oddano radzie stanu, aby ją rozpoznała i zdała sprawę.

Oto jest treść noty austriackiej jak ją gazeta Zurychska umieściła.

Do jww. burmistrza i rady stanu rządzącego kantonu Zurich. Podpisany c. k. austriacki nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister nie zaniedbał przesłać swojemu dworowi

noty wysokiego związku, podanej mu d. 17. maja, jako odpowiedź na jego notę z d. 23. kwietnia, a dwór ten zalecił mu dać odpowiedź następującą: Im bardziej c. k. dwór starał się ciągle o utrzymanie sąsiednich stosunków przyjaźni między swojemi państwami a związkiem szwajcarskim, im bardziej starał się umyślnie unikać aby nie dał najmniejszego powodu do pozorów, że wywiera wpływ na wewnętrzne stosunki i wewnętrzny stan Szwajcaryi, jakkolwiek ten stan od dawnego czasu niebezpiecznym kształtował się dla państw ościennych, tym wyraźniej miał prawo tak, jak inne ościenne państwa — gdy to obawy przez zamachy, pochodzące z ziemi szwajcarskiej bardzo się ziszczyły w lutym — żądać nie tylko zupełnego onych utłumienia, lecz szczególniejszej rękojmi na przyszłość. To podwójne żądanie wyrażone było w notach z 12. marca i 23. kwietnia, podanych przez podpisanego wysokiego kantonowirządzącemu, i z żalem postrzegł najwyższy dwór z ostatniej odpowiedzi związku z d. 17. maja, że nie miano względu na zaspokojenie i przyszłe bezpieczeństwo państw sąsiednich, lecz że jedynie jest mowa o ukaraniu zupełnie obcym dla państw sąsiednich cudzoziemców za nadwężenie prawa gościnności w Szwajcaryi, i że druga nota wysokiego kantonu różni się od pierwszej tylko przez to, że środki w niej zapowiedziane przytoczone są jako w części wykonane, częścią zaś ich wykonanie jest zapowiedziane. W tych częściowych niedostatecznych środkach nie mogą państwa sąsiednie uważać rękojmi dla przyszłości, której wymagać mają prawo. Co się działo tak przed napadem na Sabaudyją, jakoteż i po takowym dla naruszenia spokojuności tych państw ze Szwajcaryi przez druk, i rozgałżenie związki, czego dowody są w ręku wszystkich rządów, nie mogło być tajemnym samemu rządzącemu kantonowi. Jeżeli wspomniane rządy w każdym pojedynczym wypadku nie wymieniały tych karygodnych zabiegów, nie oznaczały zaplątanych osób, jak mogły, i nie przedsięwzięły środków, jakich się należało chwycić przeciw tym osobom; działo się to z uszanowania ku Szwajcaryi, jako niepodległego państwa, które ma prawo onych postanowienia; lecz gdy onych zaniedbanie zgubnie działo na inne kraje, ma obowiązek odpowiedzieć słusznym żądaniom innych państw ku utrzymaniu ich nienadwężonej spokojuności; tak się też działo w przekonaniu, że gdy Szwajcaryja zechce te ostatnie wykonać, nie będzie jej zbywało na środkach, i że ma wraz moc do wykonania warunków, pod którymi jedynie

wzajemne stosunki istnąć mogą. Gdzie nie ma woli lub mocy do wykonania, tam państwa sąsiednie zmuszone są jać się własnych środków zachowawczych i przygotowawczych. Ponieważ czas oznaczony w nocy podpisanego z d. 23go kwietnia nadszedł, tedy niezwłocznie i zupełne uspokojenie państw sąsiednich nastąpić może nie jedynie przez oddalenie zbrodniarzy, którzy należeli do najęcia Sabaudyi, lecz także i osób, które, jak wiadomo, pośrednio lub bezpośrednio przyczyniają się do zaburzenia spokoju państw sąsiednich, a to wyrokiem związku względem zamachu ostatniego lutego, nakoniec przyrzeczeniem przedsięwzięcia środków na każde podobne zamiary, które wstrzymują skutek środków ochronnych, wszędzie przygotowanych i natychmiast wykonać się mających, które są przedsięwzięte nie z nieprzyjacielskich zamiarów ku Szwajcaryi, lecz w interesie prawnej własnej obrony państw sąsiednich. Przy szczerém życzeniu dworu cesarskiego, aby wtrzymywać daleko od Szwajcaryi szkodliwe skutki tych koniecznych środków, nie może pominąć, aby przez organ wysokiego kantonu nie wozwał związku do zupełnego i niezwłocznego wykonania wszystkich wymienionych warunków, jak najpieszniej i stanowczo, bo tylko przez nie może być zapewniona trwałość sąsiednich stosunków, których jeszcze jedno wzruszenie pomimo woli wszystkich państw sąsiednich mogłoby onych odnowienie nie w jednym utrudnić względzie. Podpisany, dopełniając zlecenia swojego najwyższego dworu, chwytając sposobność ponowić jw. panom burmistrzowi i radzie stanu rządzącego kantonu Zurich zapewnienie swojego upoważnienia. — Zurich dnia 20. czerwca 1834. — Hr. Bombelles.

Belgium.

Dziennik ministeryjalny *Independant* donosi pod dniem 23. czerwca: »Kilka dzienników donosiło, że w Wiedniu i Berlinie ułożono plan, rozpocząć na nowo układy między Belgią a Holandją, i pytanie luxemburskie odłączyć uprzednio od innych. *Courier* belgijski słusznie powiedział, że ten plan nie jest do wykonania, ponieważ pytanie luxemburskie ściśle jest połączone z limburskiem i odłożenie jednego pociągnęłoby za sobą odłożenie drugiego. Dowiadujemy się, że taki był istotnie plan i był dawno już proponowany, i od czasu przewrótka układow w Londynie we wrześniu 1833 kilka razy był ponowiony, lecz, że rząd belgijski nie chciał go nigdy przyjąć, w czem wapięraną był przez Francją i Anglią.

Królestwo Obojój Sycylii.

Królestwo ichmość Obojój Sycylii, którzy opuścili Neapol w dniu 18. czerwca rano na pokładzie statku parowego *Il Francisco Primo*, przybyli nazajutrz w pożądaném zdrowiu do Palermo. W ich towarzystwie znajdują się książę i księżna Salerno ze swoją dostojną córką, książę Capui i hr. Lecce, brat króla.

Królestwo Sardyńskie.

Gazette di Genova donosi pod dniem 25. czerwca: Uplynionój soboty (dnia 21.) wysiadł Dom Miguel przy huku dział z angielskiej fregaty *sStag* na ląd, i udał się zaraz do kościoła, aby najwyższemu złożyć dzięki za pomysłu podróży; obrał sobie mieszkanie w *Albergo di Londra*. W niedzielę wieczorem znajdował się na operze w teatrze *Carlo Felice*. Onegdaj przybył tu książę Lukki, pod imieniem *Conte di Stavia*, i wysiadł w domu gościnnym *Pod czterema porami roku*. Jego królewiczowska mość odwiedził potem *Dom Miguela*.

Dwaj sardyńscy kapitanowie okrętów kupieckich, nazwiskiem *Caribaldi* i *Mascarelli*, i mieszkaniec *Genui*, nazwiskiem *Caorsi*, przekonani, że mieli udział w ostatnim spisku, odkrytym w miesiącach styczniu i lutym r. b., wymierzonym na obalenie rządu i uwiedzenie wojska, zostali przez sąd wojenny w *Genui* na śmierć skazani.

Multany i Wołoszczyzna.

Journal d'Odessa w nrze swoim 49. z dnia 19. czerwca (1. lipca) donosi teraz także, że dnia 22. maja przyjechali do Konstantynopola gospodarowie Wołoszczyzny i Multan, *Ghika* i *Sturdza* (nie *Suzzo*, jakśmy w nrze 75. *Gazety* naszej podług *Gazet* wiedeńskich mylnie donieśli).

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencji prywatnych.)

Buczacz d. 9. lipca 1834. Właśnie powracam z jarmarku ułaskowieckiego, na którym bardzo żywo kupowano. Za parę chudych wołów płacono po 100 zr. m. k., za parę wołów z pastwisk nie tłustych, ważących 8 do 9 cetn. z 1/10 radaszu 105 zr. m. k. Skóry bardzo były poszukiwane, a za parę z wołów krajowych płacono 12 zr., za parę krowich 10 1/2 zr. m. k.; cały zapas zakupili kupcy węgierscy za gotowe pieniądze.

I lwowscy kupcy znaczny mieli odbyt na towary bławatne i galanteryjne. Na wódkę w

znaczniejszej ilości mało było kupców, wszelako można było dostać za garniec szumówki 33 do 34 kr. wal. więd.

Handel zbożem ustal, lubo w polu nie najlepiej się pokazuje. Żyto i pszenica piękne, nie taki jęczmień i owies; o hreczce zaś nie pewnego dotąd powiedzieć nie można. Cała nadzieja polega na kartoflach, dla których niespokojnie dęszczu wyglądamy.

Siana mamy w tym roku jeszcze mniej, jak w przeszłym.

Zaleszczyki d. 6. lipca. Po ostatniem doniesieniu mojem puszczono z tąd Dniestrem następującą ilość zboża i materyjalu drewnianego: Dnia 9. czerwca popłynął jeden kupiec zaleszczycki z 5 tratwami, ładownemi 500 sztuk tarcic z drzewa miękkiego, 50,000 gontów, zakupionych w Pańca na Bukowinie, do Żwańca. Dnia 13. czerwca puścił kupiec z Chocima w Rosyi dwa 36 łokci długie a 15 łokci szerokie galary, naładowane 400 korcy pszenicy i tyłaż korcy żyta, zakupionych w Niezwiskach i Horoduicy, tudzież 150 korcy pszenicy, w Zaleszczykach nasypanej, do Rosyi. Galary te zbudowane były w Maryjampolu. — Dnia 16. czerwca puścił jeden z kupców chocimskich dwa w Haliczu zbudowane, 30 łokci długie a 12 do 14 łokci szerokie galary; na jednym z tych poszło 200 korcy kukurudzy i tyleż korcy owsa, na drugim 120,000 gontów. — Dnia 17. czerwca puścił tenże kupiec tratwę zbitą ze 160 kłód jodlowych, kupioną w Kryłosie koło Halicza, z 10,000 zakupionych w Haliczu gontów — Dnia 18. czerwca wyprawił kupiec zaleszczycki sześć tratw, zbitych z 540 kłód jodlowych, w Kaluszu zakupionych, ładownych 750 tarcicami, 78,000 gontami i 24,000 zakupionych w Pańca na Bukowinie dranicami, do Żwańca. — Dnia 24. czerwca wyprawił tenże kupiec dwa po 3 łokcie długie a po 12 do 14 łokci szerokie, w Dowhém zbudowane galary, naładowane w Dźwiniacze pod Zaleszczykami 400 korcy kukurudzy i tyłaż korcy mąki żytniej, do Rosyi. — Dnia 25. czerwca przepłynął tedy kupiec z Maryjampola z czterema 3 łokci długimi a 14 do 15 łokci szerokimi, w Haliczu zakupionemi galarami, ładownemi 4,000 korcy pszenicy i tyłaż korcy żyta. — Dnia 26. czerwca przepłynął tedy kupiec z Rosyi z galarem, 36 łokci długim a 14 do 15 łokci szerokim, w Maryjampolu zbudowanym, ładownym 600 korcy owsa i 100 korcy krup hreczanych.

Ceny zboża są u nas teraz: korzee pszenicy 6 1/2 zr., żyta 5 zr., kukurudzy 6 zr.; hreczaki 3 zr.; owsa 3 1/2 do 4 zr., jęczmienia 3 1/2 zr.; w. w. Rzadko kiedy pyta się kto o zboże. Zboże na polu w okolicy naszej, osobliwie jare, dosyć źle wygląda. Trawa także nie urosła; mało więc będzie paszy dla bydła.

(Preussische Handlungs-Zeitung.) Gdańsk d. 25. czerwca. W handlu zaszedł niedawno pomysły dla targu naszego obrót; za nadaszłem z Anglii poleceniem sprzedano, jedno po drugiem, do 1000 łasztów pszenicy polskiej prosto z wody, przez co cena podniosła się niemal o 30 zł. pr. na łascie. Za pszenicę bardzo piękną płacono po 360 zł. pr. za łaszt 60 szefl.; za piękną wysoko patrokata 133 do 134 funt. po 320 do 330 zł. pr.; za patrokata i średnią wysoko patrokata 130 do 131 funt. po 280 do 300 zł. pr. Po tém ceny podskoczeniu kupujący zaczęli się ociągać, ile że najświeższe z Anglii doniesienia znowu są ostudzające. Co do ceny żyta zdaje się, że te w piérwszej połowie tego miesiąca doszły ceny najniższej; można było żyta krajowego 120 funt. łaszt żyta polskiego dawano za 150 zł. pr. Polepszenie się ceny na targach holenderskich było powodem, że i u nas ceny poszły w górę, ile że się i z zagranicy zczynają o nie dopytywać; teraz ofiarują już, lecz nadaremnie, za dobre 120 funt. żyto polskie ze szpichlerza po 165 zł. pr. za łaszt 56 1/2 szeflowy. Żyta krajowego nie dowożą, i teraz znowu zapłaconoby po 180 zł. pr. za łaszt 60 szefl. żyta 120 funtowego. — Owsa nie się nie sprzedaje, bo go nie mamy w zapasie. — Cenę jęczmienia 106 do 108 funt. podać możemy na 108 zł. pr.; grochu na 170 do 220 zł. pr. — Za przewóz z tąd do Amsterdamu płaci się teraz po 17 do 18 zł. hol. od łasztu żyta.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Der Liebestrank*, wielka komiczna opera we 2 aktach. (Po trzeci raz).
Jutro: W teatrze letnim, w ogrodzie pojezuickim (jeżeli pogoda postąży) dane będzie przedstawienie sztuki, pod tytułem: *Die Räuber*, trajedyja w 5 aktach. — W przypadku niepogody dana będzie w teatrze miejskim ta sama sztuka.
W Poniedziałek w ogrodzie p. Marguliesza spalono będą ognie sztuczne.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest: Nr. 28. Rozmaitości.)